ΞΕΝΗ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ

ΤΟΥ FERNAND VANDÉREM

ΣΤΟ ΒΟΥΡΚΟ!...

ΑΙ, δὲν τολμῶ, ἀκόμα καὶ σήμερα, νὰ πιστέψω πὼς ἔφτασε σὲ τέτοια κατάντια ἡ ὥμορφη Ζουλιέττα... Πρέπει νὰ κάνω μεγάλες προσπάθειες γιὰ νὰ τὸ πιστέψω, γιατὶ μπροστά μου πάντα τὴ βλέπω, ὅπως τὴν ἤξερα ἐδῶ καὶ δυὸ χρόνια... Δυὸ χρόνια ὁλόκληρα, ποὺ καμάρωνα τὴ χάρι της, τὴν ἀνυπέρβλητη ὠμορφιά της καὶ τὴ χωρὶς ταῖρι σβελτωσύνη τοῦ κυπαρισσένιου της κορμιοῦ...

Κι' ὅμως εἶνε ἀλήθεια... Τὴν εἶδα χτὲς τὸ βράδυ, μαραμένη, βαμμένη φρικιαστικὰ σὰν παληάτσο, γεμάτη θράσος καὶ ἀναίδεια... Μὰ καλύτερα, ἂς πάρουμε τὰ πράγματα μὲ τὴ σειρά τους...

Πᾶνε τρία χρόνια ἀπὸ τότε, ἀπὸ ἐκεῖνο τὸ πρωΐ, ποὺ κλειδώνοντας τὸ συρτάρι τοῦ γραφείου μου βγῆκα μὲ τὸν συνάδελφό μου Λαρμινιὲ νὰ πάρουμε ἀέρα... Ἤμαστε νέοι ἀκόμα, παιδιά...

Τραβήξαμε τεμπέλικα, ἀργοκουνῶντας τὰ μουδιασμένα πόδια μας, κατὰ τὸ βουλεβάρτο Σαὶν-Ζερμαίν... Νοιώθαμε ἀπολαυστικὰ τὴ χειμωνιάτικη λιακάδα, νὰ τσουρουφλίζη εὐχάριστα τὶς παγωμένες πλάτες μας, κι' ἀμίλητοι ρίχναμε τὴ ματιά μας ἐδῶ κι' ἐκεῖ, χαζεύοντας μὲ τὶς μοδιστροῦλες.

Ἔξαφνα ἄκουσα τὸν Λαρμινιὲ νὰ ξεφωνίζη πλάϊ μου:

— Τί πιτσουνάκι εἶνε τοῦτο!... Γιὰ κύττα την καὶ σύ, Βερνώ... Θὰ μοῦ στρίψουν τὰ μυαλὰ μαζύ της, χωρὶς ἄλλο...

Χαμογέλασα... Κύτταξα λιγάκι εἰρωνικὰ τὸν ἐνθουσιασμένο φίλο μου κι' ἔστρεψα τὸ βλέμμα μου πρὸς τὴ γυναῖκα ποὺ μοῦδειχνε θαμπωμένος. Καὶ τότε τὸν δικαιολόγησα, Θεέ μου!... Τὴν κύτταξα μὲ λαίμαργη ματιά...

Ὤμορφη; Ὑπέροχη!... Χαριτωμένη!... Σωστὸ ἀριστούργημα!... Κορμάκι; Σὰν λαμπάδα... Καὶ πάνω σ' ὅλα αὐτά, μιὰ ὕπαρξι ἀλλόκοτη... παράξενη... ἀσυνήθιστα γοητευτική... αἴνιγμα... Γυναῖκα ποὺκλεινε μέσα της ὁλόκληρο τὸ μυστήριο τοῦ φύλου της.

Ὅλος ὁ κόσμος ἔστρεφε τὸ κεφάλι του καὶ τὴν κύτταζε σὰν μαγεμμένος. Κι' οἱ πιὸ βιαστικώτεροι ἀκόμα θυσίαζαν λίγες στιγμὲς γιὰ νὰ τὴ δοῦν, νὰ τὴ χορτάσουν.

Κι' αὐτή;... Ἄχ! αὐτὴ ἤτανε μοδιστροῦλα ἀκόμα, ἡ καϋμενοῦλα!... Δὲν ἤξερε ἀκόμα τὴν ἀξία της... Δὲν πρόλαβε νὰ τὴν ἀρπάξη κανένας μεγαλοκαρχαρίας, νὰ τὴ λανσάρη στὸν κόσμο τῆς εὔκολης ζωῆς καὶ νὰ τῆς παραδώση τὸ παχύ του πορτοφόλι γιὰ ξεροτραγάνισμα...

Κι' αὐτή, ἡ ἀνήξερη ἀκόμα γκριζετοῦλα, ἔρριχνε τὶς τσαχπίνικες ματιές της ἐδῶ κι' ἐκεῖ, κοροϊδεύοντας κάτω ἀπὸ τὴ μύτη της τοὺς λαίμαργους θαυμαστάς της, ποὺ ἔχασκαν μπροστὰ στὴν ἐξωτική της ὠμορφιά... Ἔξαφνα τὴ χάσαμε, καθὼς ἔστριψε στὸ πλαϊνὸ δρομάκι.

Πέρασαν μέρες ἀρκετές... Δὲν ξανακάναμε πειὰ κουβέντα στὸ γραφεῖο γι' αὐτὴ τὴν κοπέλλα... Τὴν ξεχάσαμε σιγὰ-σιγά. Καὶ βουτηχτήκαμε πάλι, ὁ Λαρμινιὲ κι' ἐγώ, στὴν καθημερινὴ ρουτίνα τῆς ἄχαρης βιοπάλης...

Ἕνα πρωΐ, ἐκεῖ ποὺ ἤμουνα σκυμμένος στὴ δουλειά μου, ἕνα χέρι ποὺ ἀκούμπησε δειλὰ στὴ ράχι μου, μ' ἔκανε νὰ σηκώσω τὸ κεφάλι... Εἶδα μ' ἔκπληξι τὸν φίλο μου τὸν Λαρμινιέ, νὰ μὲ κυττάζη μὲ μιὰ περίφοβη ματιά, σὰν ἔνοχος, σὰν κάτι νἄχε κάνει, ποὺ ντρεπόταν νὰ μοῦ τὸ ἐξομολογηθῆ...

Τὸν κύτταζα κι' ἐγὼ περίεργα, χωρὶς νὰ τοῦ μιλῶ, μὲ μιὰ ἄφωνη ἐρώτησι στὰ μάτια μου... Ἔσκυψε τότε κοντά μου, μὲ ὕφος ἐμπιστευτικό, ἔρριξε γύρω τὸ βλέμμα του σὰν νἄθελε νὰ μὴν ἀκούση ἄλλος τὸ μυστικὸ ποὺ σκόπευε νὰ μοῦ ἀνακοινώση, καὶ μοῦ ψιθύρισε μὲ δισταγμό:

— Βερνώ... Ἀγαπημένε φίλε μου... Κάτι σοῦ κρύβω τόσες μέρες... Μὴ σοῦ κακοφανεῖ. Μὴ μὲ παρεξηγήσεις... Μὰ τὴν ἀγαπῶ, ξέρεις, σὰν τρελλός, κι' ἤθελα νὰ βεβαιωθῶ πρῶτα πὼς κι' αὐτὴ μ' ἀγαπᾶ. Γι' αὐτὸ φάνηκα διπρόσωπος τόσον καιρὸ ἀπέναντί σου... Καὶ τώρα ἡ συνείδησί μου δὲν μ' ἀφίνει νὰ ἐξακολουθῶ νὰ εἶμαι ἄδικος στὴ στενὴ φιλία μας καὶ στὸ σύνδεσμό μας...

Τὸν κύτταξα σὰν νἄβλεπα μπροστά μου τρελλὸ ἢ μεθυσμένο...

— Μοῦ λές, φίλε μου Λαρμινιέ, τοῦ εἶπα σηκωνόμενος κι' ἀκουμπῶντας στὸ παράθυρο, παραμιλᾶς;... Ἔλα στὰ σύγκαλά σου, φίλε μου, καὶ πές μου τί συμβαίνει, χωρὶς προλόγους καὶ προπαρασκευές, γιατὶ δὲν νοιώθω τίποτα ἀπ' ὅσα μοῦ τραυλίζεις τόσην ὥρα...

Κι' ὁ Λαρμινιέ, πιὸ καθησυχασμένος τώρα, ἄρχισε μ' ἕνα ὕφος γεμᾶτο ἔμπνευσι καὶ ποίησι, νὰ μοῦ ξεσκεπάζη τῆς καρδιᾶς του τὸ μυστικό:

— Σ' εὐχαριστῶ, φίλε μου, ἀδελφέ μου Βερνώ... Μὲ κάνεις διπλὰ εὐτυχισμένον σήμερα. Σοῦλεγα ψέμματα τόσον καιρό... Σοῦλεγα ψέμματα πὼς δὲν ἔτυχε νὰ ξαναϊδῶ τὴ μικροῦλα ἐκείνη τῆς ὁδοῦ Σαὶν-Ζερμαίν... Θυμᾶσαι;... Ἔ;... Λοιπόν, ἐγὼ τὴν ἄλλη μέρα, πρωΐ-πρωΐ, βρέθηκα κεῖ πέρα... Καὶ τὴν ξανάειδα, τὴν παρακολούθησα, ἔμαθα πῶς λεγόταν, ποῦ καθόταν κι' ἀπὸ τότε τὴν ξαναβλέπω κάθε μέρα... Κι' ὄχι αὐτὸ μονάχα... Ἀλλὰ καὶ κάτι ἄλλο... Κάτι ποὺ μοῦ χάρισε μιὰ εὐτυχία ἀνέκφραστη, κάτι ποὺ μ' ἔκανε νὰ ξεχάσω ὅλες τὶς πίκρες κι' ὅλα τὰ φαρμάκια τῆς μονότονης καὶ στερημένης μου ζωῆς ὥς τὰ σήμερα... Κάτι ποὺ μ' ἄρπαξε ἀπὸ τοῦ δρόμου τὴ σκόνη καὶ μ' ἀνέβασε ψηλά, ψηλὰ στὰ καθάρια καὶ δροσᾶτα σύννεφα, κοντὰ στὸ γαλάζιο στερέωμα... Κοντὰ στὸ Θεό... Δηλαδή;... Νά... Κατάφερα, ὄχι μονάχα νὰ τὴν ἀγαπῶ, μὰ νὰ μ' ἀ γ α π ή σ η κι' αὐτὴ τρελλά!...

Σταμάτησε, λαχανιασμένος καὶ ξαναμμένος ἀπ' τὸν ἐνθουσιασμό του, ὁ εὐτυχισμένος φίλος μου, καὶ μὲ κύτταξε μὲ ὕφος γεμᾶτο θρίαμβο κι' ἀνείπωτη χαρά... Χαμογελοῦσα μὲ συμπάθεια γιὰ τὸν ἐνθουσιασμὸ τοῦ φίλου μου, μὰ καὶ κάτι μέσα μου δάγκανε τὴν ψυχή μου, κάτι σὰν ζήλεια ὕπουλη, γιὰ τὴν ἐξωαρετικὴ αὐτὴ ἐπιτυχία του.... Πάλεψαν λίγο στὴν ψυχή μου αὐτὰ τὰ δυὸ αἰσθήματα κι' ἡ πάλη τους ἐκείνη ἡ μουγκὴ καὶ πρόσκαιρη, καθρεφτίστηκε στὸ πρόσωπό μου ἔτσι κάπως σὰν δισταγμὸς καὶ σὰν ἀμηχανία...

Γρήγορα ὅμως ἔπνιξα μέσα μου τὴν ταπεινή, τὴν πρόστυχη τὴ ζήλεια καὶ πιὸ ἀλλέγρος τώρα, πιὸ ἀνακουφισμένος, τὸν ρώτησα χτυπῶντας τον λιγάκι προστατευτικὰ στὸν ὦμο:

— Καὶ πῶς τὴ λένε, ἐρίφη Λαρμινιέ, τὴν καινούργια σου φιλεναδίτσα;

Κι' ἐκεῖνος ὁ καϋμένος, βλέποντας πὼς δὲν τοῦ κρατοῦσα κάκια γιατὶ μοῦ κράταγε κρυφό, τόσον καιρό, τὸ μυστικὸ τῆς καρδιᾶς του, ξανάρχισε ἀκόμα πιὸ ἐνθουσιασμένος καὶ χαρούμενος:

— Μὲ συμπαθᾶς, Βερνώ... Τὸ ξέχασα πάνω στὴ χαρά μου... Τὴ λένε Ζουλιέττα... Ζουλιέττα Μαλλάρ... Εἶνε μοδιστροῦλα, ἡ καϋμένη, σ' ἕνα κατάστημα τοῦ βουλεβάρτου Σαὶν-Ζερμαίν... Τὴ βλέπω κάθε βράδυ... Τὴν ἀγαπῶ τρελλά. Δὲν ξέρεις πόσο χαριτωμένο κι' ἀνοιχτόκαρδο κοριτσάκι εἶνε... Τὴν Κυριακὴ θὰ πᾶμε ἐκδρομή... Κάπου ἐδῶ κοντά... Σὲ προσκαλῶ κι' ἐσένα... Ἔλα, θὰ εἴμαστε οἱ τρεῖς μας μόνο... Θὰ περάσουμε φίνα, κατάλαβες; Φίνα...

— *Δὲν μοῦ λές, φίλε μου Λαρμινιέ, παραμιλᾶς;*

Τὴν Κυριακὴ πῆγα πραγματικῶς μαζύ τους... Κι' ἐκείνη... Καὶ τὴν ἄλλη... Κι' ὅλες τὶς Κυριακὲς ἤμουν μαζύ τους, σὰν μεγαλείτερός τους ἀδελφός, καὶ ξεκούραζα λιγάκι τὴν ψυχή μου στὴν ἄδολη ἀγάπη τους καὶ ἀνακούφιζα καὶ τὴ ματιά μου στὴ σπάνια καλλονή, στὴν ἄφθαστη χάρι τῆς μικροῦλας.

Μὰ κάποτε σταμάτησα... Κι' ἦταν καιρός... Γιατὶ ἡ ἀγάπη θέριευε στὶς ψυχές τους καὶ γινόταν ἀπαιτητική... Ἤθελαν πειὰ νὰ μένουν μόνοι. Ἡ συντροφιὰ τοῦ τρίτου τοὺς ἐνοχλοῦσε. Τὸ κατάλαβα αὐτὸ καλὰ κι' ἄρχισα νὰ ξεκόβω, παρὰ τὶς διαμαρτυρίες τους, ποὺ χτύπαγαν ψεύτικες καὶ κάλπικες στ' αὐτιά μου, ὥς ποὺ τοὺς ἄφησα στὴν εὐτυχία τους ὁλομόναχους...

Κι' οὔτε κουβέντα δὲν ξανάγινε πειά, σχετικὴ μὲ τὴ Ζουλιέττα, στὸ γραφεῖο μας. Κι' ἔτσι, μὲ τὴ γρηγοράδα ποὺ κυλάει ὁ καιρός, κύλησαν δυὸ χρόνια.

Ἤμουν μονάχος πειὰ στὸ γραφεῖο... Ὁ Λαρμινιὲ εἶχε πάρει πρὸ ἕξη μηνῶν ἄδεια ἀπὸ τὸν προϊστάμενό του καὶ δὲν εἶχε ξαναφανεῖ καθόλου... Οὔτε ἀπὸ τὸ χωριό του μοῦγραψε καμμιὰ φορά... Ἄρχισα πειὰ νὰ τὸν ξεχνῶ, κι' αὐτὸν καὶ τὴ Ζουλιέττα...

Ἕνα πρωΐ, γεμᾶτο μούχλα καὶ κρυάδες, ἕνα πρωΐ τοῦ Νοέμβρη, ἐκνευρισμένος ἀπὸ τὴν καταχνιὰ ποὺ μούσκευε τὰ κόκκαλά μου, ἔμπαινα βλαστημῶντας στὴν εἴσοδο τοῦ γραφείου μου... Ἔξαφνα κάτι σὰν ἴσκιος ἄπλωσε τὸ χέρι του καὶ μ' ἔπιασε ἀπ' τὸ μανίκι... Στάθηκα... Κι' ἔνοιωσα μιὰ ἀπερίγραπτη ἀηδία, βλέποντας μπροστά μου ἕνα ἄθλιο γύναιο, τελείως ἄγνωστο σὲ μένα... Ἔκανα νὰ τὸ παραμερίσω, μὰ στάθηκα πάλι καὶ τὸ ξανακύτταξα, γιατὶ μοῦκλεισε μ' ἐπιμονὴ τὸν δρόμο... Τὴν ἔβρισα τέλος καὶ μπῆκα μέσα... Δούλεψα ὅλη τὴν ἡμέρα. Καὶ τὸ βράδυ, χτὲς τὸ βράδυ, Θεέ μου, καθὼς ἔβγαινα ξεθεωμένος ἀπὸ κούρασι, εἶδα στὴν πόρτα μου τὸ γ ύ ν α ι ο!... Συμμαζεμμένο σὰν σκυλάκι, δειλὸ καὶ φοβισμένο...

Κατάλαβε τὸν ἐρχομό μου, σήκωσε τὸ κεφάλι καὶ βεβαιώθηκε πὼς

ΓΙΑ ΝΑ ΚΑΝΕΤΕ ΚΕΦΙ

ΕΥΘΥΜΕΣ ΙΣΤΟΡΙΟΥΛΕΣ

Κάποτε ὁ ἐφημέριος ἑνὸς χωριοῦ ἔστειλε δυὸ ἀνθρώπους του στὴν πόλι γιὰ νὰ βροῦν ἐκεῖ ἕνα ζωγράφο καὶ νὰ τὸν παρακαλέσουν νὰ κάμη γιὰ τὴν ἐκκλησία τους μιὰ εἰκόνα τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ.

Ὁ ζωγράφος, προτοῦ φύγουν, τοὺς ρώτησε ἂν ἤθελαν νὰ τοὺς ζωγραφίση τὸν Σωτῆρα ζωντανὸ ἢ νεκρό. Ἡ ἀπρόοπτη ἀλλὰ καὶ λογικὴ αὐτὴ ἐρώτησι, ἔφερε σὲ ἀμηχανία τοὺς δυὸ ἀφελεῖς χωρικούς. Στὸ τέλος, ὁ ἕνας ἀπ' αὐτούς, ἀφοῦ σκέφτηκε ἀρκετά, εἶπε στὸ ζωγράφο τὸ ἑξῆς ἀμίμητο:

— Τὸ καλύτερο θἆναι νὰ τὸν ζωγραφίσετε ζωντανό. Κι' ἂν τὸν θέλουν στὸ χωριὸ πεθαμένο, μποροῦμε νὰ τὸν σκοτώσουμε!...

* * *

Κάποιος χωρικὸς καταφερόταν σὲ μιὰ συζήτησι κατὰ τοῦ ἐμβολιασμοῦ.

— Ἐγνώριζα, εἶπε, ἕνα χαριτωμένο παιδί. Ὁ πατέρας του τὸ εἶχε μονάκριβο καὶ φρόντισε νὰ τὸ μπολιάση. Πέθανε ὅμως μετὰ δυὸ μέρες...

— Ἀλήθεια;

— Βέβαια. Ἔπεσε ἀπὸ τὸ παράθυρο καὶ σκοτώθηκε!...

* * *

Ἀπόσπασμα ἀπὸ... τρυφερὸ γράμμα γυναικός, ἀπευθυνόμενο πρὸς τὸν ἄντρα της:

«Κτῆνος! Ἂν ἡ ξυλιὲς ποὺ θέλω νὰ σοῦ δώσω μποροῦσαν νὰ γραφτοῦν, θὰ συνέτασσα τὸ γράμμα μου... ἀπάνω στὴ ράχι σου!».

* * *

Ὁ συμβολαιογράφος διαβάζει τὴ διαθήκη τοῦ νεκροῦ φιλαργύρου: *«Ἐν πρώτοις ἀφίνω τὴν ψυχή μου στὸν Παράγαθο...».*

— Πολὺ φοβοῦμαι, ψιθύρισε ἕνας ἀπὸ τοὺς παρισταμένους, μήπως ὁ Θεὸς δὲν δεχτεῖ μιὰ τέτοια κληρονομιά...

* * *

Κάποιος Ἄγγλος διέταξε σὲ μιὰ ἐκδρομὴ τὸν ἁμαξᾶ του νὰ πάη στὸ κοντινὸ χωριὸ καὶ νὰ ζητήση βούτυρο καὶ γάλα. Ὁ ἁμαξᾶς ὅμως προσβλήθηκε ἀπὸ τὴν ἀπαίτησι αὐτὴ τοῦ ταξειδιώτη καὶ τοῦ εἶπε πὼς αὐτὸ ἦταν δουλειὰ τοῦ ὑπηρέτη κι' ὄχι δική του.

— Ἄ! Καὶ ποιὰ εἶνε ἡ δική σου δουλειά; τὸν ρώτησε ὁ Ἄγγλος.

— Νὰ περιποιοῦμαι τὰ ἄλογα καὶ νὰ ὁδηγῶ τὸ ἁμάξι, ἀπάντησε ὁ ἁμαξᾶς.

— Ζέψε λοιπὸν τὰ ἄλογα, πάρε μέσα στὸ ἁμάξι ἕναν ὑπηρέτη μου καὶ πήγαινέ τον στὸ χωριὸ γιὰ νὰ μοῦ πάρη αὐτὰ ποὺ παράγγειλα...

* * *

Ἕνας ναύτης ποὺ καθάριζε κάποτε τὴ στολὴ τοῦ πλοιάρχου του, τοῦ ἔπεσε ἀπὸ ἀπροσεξία στὴ θάλασσα τὸ ξίφος

Ἐπῆγε τότε στὸν πλοίαρχο καὶ τοῦ εἶπε:

— Κύριε πλοίαρχε, ὅταν κανεὶς ξέρει γιὰ ἕνα πρᾶγμα ποῦ βρίσκεται, μπορεῖ νὰ πῆ γι' αὐτὸ ὅτι εἶνε χαμένο;

— Ὄχι βέβαια.

— Ἔ, τότε μὴν ἀνησυχεῖτε γιὰ τὸ ξίφος σας, γιατὶ ξέρω καλὰ ὅτι βρίσκεται στὸν πάτο τῆς θάλασσας!...

ἤμουνα ἐγώ... Καὶ τότε στήλωσε τὸ λιπόσαρκο κορμί της καὶ τὰ κόκκινα ἀπ' τὸ κρασὶ κι' ἀπ' τὰ ξενύχτια μάτια της πέτωξαν σπίθες. Ἡ φωνή της, καταστρεμμένη ἀπ' τὴν κατάχρησι κι' ἀπ' τὸ κάπνισμα τοῦ πιὸ πρόστυχου καπνοῦ, μὲ χτύπησε κατάμουτρα μὲ τὴ βραχνάδα της:

— Μὲ τρία φράγκα σοῦ χαρίζω τὴν καρδιά μου, μοῦ εἶπε: Κάποτε μὲ ποθοῦσες... Σὲ καταλάβαινα ἀπὸ τότε... Θυμᾶσαι;...

Ἔσκυψα καλύτερα νὰ δῶ τὸ σκιάχτρο αὐτό, τὴ ζωντανὴ αὐτὴ προστυχιά, νοιώθοντας κάποια ντροπὴ προκαταβολικῶς γιὰ κεῖνο ποὺ μοῦ εἶπε: «Ὅτι κάποτε τὴν ποθοῦσα»! Ἦταν δυνατὸν αὐτό, Θεέ μου;... Εἶχα ἐγὼ ποτέ μου γνωριμίες μὲ τὸ ὄρθιο αὐτὸ αἶσχος;...

Ἔβλεπα τὰ παραμορφωμένα ἀπ' τὴν κραιπάλη κι' ἀπ' τὴν ἁμαρτία κακοβαμμένα μοῦτρα της κι' ἔννοιωθα ἀνατριχίλα στὸ κορμί μου. Ἀντίκρυζα τὰ βρώμικα τὰ χείλια της, μ' ἕναν ξερό, στεγνὸ ἀφρὸ ἐπάνω τους, καὶ μ' ἔπιανε ἀνίκητη ἀναγοῦλα... Ποτέ μου δὲν τὴν εἶχα ξαναϊδεῖ τὴ γυναῖκα αὐτή. Ποτέ... ποτέ...

Ἔσκυψα τὸ κεφάλι μου, κράτησα μέσα μου τὴ βλαστήμια ποὺ ἤμουν ἕτοιμος νὰ ξεστομίσω καὶ τράβηξα γιὰ νὰ φύγω... Μὰ ἕνα γέλιο συρτό, σατανικό, μὲ κυνήγησε ξοπίσω μου κι' ἄκουσα τὴν ἀγριεμμένη τώρα βραχνὴ φωνὴ τοῦ γυναίου νὰ ξεσχίζη τ' αὐτιὰ καὶ τὴν... ψυχή μου:

— Αἴντε νὰ μοῦ χαθῆτε, βρωμιάρηδες!... Ἄντρες βρωμιάρηδες!... Μὲ ξέχασες κιόλας καὶ μ' ἀποφεύγεις τώρα, βλάκα τοῦ διαόλου... Μὰ πρῶτα, πρὶν μὲ κυλήσετε στὸ βοῦρκο, μὲ κυττούσατε μὲ λαχτάρα!... Νὰ ὄψεστε! Ἀπ' τὸ Θεὸ νὰ τῶβρη ὁ φίλος σου ὁ Λαρμινιέ... Μ' ἔκανε νὰ τὸν ἀγαπήσω, μ' ἔκοψε ἀπ' τὴ δουλειά μου καὶ μὲ παράτησε στὸ δρόμο παντέρημη μ' ἕνα παιδί... Μὲ θυμᾶσαι τώρα, παληόκορμο κι' ἐσύ; Εἶμαι ἡ Ζουλιέττα Μαλλαااااάρ!...

Ἔφριξα. Κι' ἔτρεχα πειά, ἔτρεχα σὰν ἀνανδρος, γιὰ νὰ τὴν ἀποφύγω. Μὰ ἡ φωνή της μὲ κυνήγαγε... Ἔκαιγε τὴν ψυχή μου ἀνείπωτη ντροπὴ καὶ τὰ λόγια της, τὰ πρόστυχα, χτυποῦσαν τὴν ψυχή μου, σὰν μαστίγιο ἀγκαθωτό...

Ἤμουν ὁ Ἄνδρας, ὁ ἔνοχος, κι' ἦταν ἡ Γυναῖκα, τὸ θῦμα...

ΣΥΝΤΟΜΑ ΣΗΜΕΙΩΜΑΤΑ

ΟΙ ΜΕΓΑΛΟΙ ΑΝΔΡΕΣ ΚΑΙ Ο ΥΠΝΟΣ

(Ὅπου ἀποδεικνύεται ὅτι πρέπει νὰ κοιμόμαστε ἐλάχιστα καὶ ὅποια ὥρα μᾶς ἀρέσει, εἴτε νύχτα, εἴτε ἡμέρα).

Ὁ Θωμᾶς Ἔδισσον, ὁ μέγας Ἀμερικανὸς ἐφευρέτης ποὺ πέθανε τελευταῖα, ἦταν ἕνας ἀπὸ τοὺς πιὸ ἀμείλικτους ἐχθροὺς τοῦ... ὕπνου. *«Οἱ ἄνθρωποι,* ἔγραφε, *κοιμοῦνται πολὺ καὶ κυριολεκτικῶς ναρκώνουν τὸ σῶμα τους μὲ τὸν ὕπνο. Ὁ ἄνδρας ποὺ μένει ὀχτὼ-ἐννιὰ ὧρες στὸ κρεββάτι, στριφογυρίζοντας ἀπὸ καιρὸ σὲ καιρὸ πάνω σ' αὐτό, δὲν ἀναπαύεται ὅσο ἕνας ἄλλος ποὺ κοιμᾶται ἥσυχα πέντε μόνον ὧρες».*

Ὁ Ἀμερικανὸς ἐφευρέτης δὲν περιοριζόταν στὸ νὰ κηρύττη... ἀποχὴ ἀπὸ τὸν ὕπνο, ἀλλὰ κι' ἔδινε πρῶτος τὸ παράδειγμα. Ἔτσι ἀπὸ τὸ εἰκοσιτετράωρό του, τὶς εἴκοσι ὧρες τὶς διέθετε σὲ διάφορες ἐργασίες καὶ μονάχα τὶς τέσσερες γιὰ ὕπνο.

— Ἀπὸ τοὺς προγόνους μου, ἔλεγε ὁ Ἔδισσον, ὁ προπάππος μου ἔζησε 104 χρόνια, ὁ πάππος μου 102 καὶ ὁ πατέρας μου 94. Τὸ χαρακτηριστικὸ δέ, εἶνε ὅτι κανένας ἀπὸ αὐτοὺς δὲν διέθετε ἡμερησίως περισσότερες ἀπὸ πέντε ὧρες γιὰ ὕπνο.

Ὁ Ἔδισσον ἔδινε τόσο λίγη σημασία στὸν ὕπνο, ὥστε πολλὲς φορὲς περνοῦσε δυὸ καὶ τρεῖς νύχτες κλεισμένος στὸ ἐργαστήριό του, χωρὶς νὰ κλείση μάτι. Κάποτε μάλιστα ποὺ ἐκτελοῦσε πειράματα γιὰ τὴν ἐξακρίβωσι ὡρισμένης ἰδιότητος τοῦ φωτός, στάθηκε ὀρθὸς πέντε ὁλόκληρα μερόνυχτα, χωρὶς καθόλου νὰ πλαγιάση. Κατόπιν ὅμως κοιμήθηκε εἰκοσιτέσσερες ὧρες μονοκόμματα.

«Ὁ ὕπνος μου αὐτός, ἔγραφε ὁ Ἔδισσον, *ἦταν τόσο βαθὺς καὶ εὐχάριστος, ὥστε ἅμα σηκώθηκα ἐπανέλαβα τὴν ἐργασία μου μὲ τὴν ἴδια ὀρεξι καὶ ἀντοχή, σὰν νὰ μὴν εἶχε συμβεῖ τίποτε τὸ ἀνώμαλο στὴ ζωή μου».*

Ὁ Ἔδισσον δὲν μποροῦσε νὰ καταλάβη γιὰ ποιὸ λόγο πρέπει νὰ κοιμούμαστε συστηματικῶς καὶ νὰ μὴν πλαγιάζουμε ὅποτε μᾶς ἀρέσει.

«Ἡ μόνη διαφορά, ἔγραφε, *μεταξὺ τῆς νύχτας καὶ τῆς ἡμέρας, εἶνε ὅτι στὴν πρώτη ὁ ἥλιος ἐξαφανίζεται, ἐνῶ στὴ δεύτερη μᾶς φωτίζει. Ὑπάρχει ὅμως καμμιὰ βαθύτερη σημασία μέσα σ' αὐτὴ τὴ λεπτομέρεια; Ἐγὼ τοὐλάχιστον δὲν τὸ φανταζόμαι. Ὑποθέτω συγκεκριμένως ὅτι εἶνε μιὰ ἁπλῆ συνήθεια, τὴν ὁποία ἀκολούθησαν οἱ πρόγονοί μας ἐπὶ χιλιάδες ἐτῶν, κι' ἔτσι γίναμε ὅμοιοι μὲ τὶς κότες ποὺ μόλις σουρουπώνει πᾶνε νὰ κουρνιάσουν».*

Ὁ Ἔδισσον δὲν ἦταν ὡστόσο ὁ μόνος ποὺ εἶχε τέτοιες ἀντιλήψεις γιὰ τὸν ὕπνο. Ὑπάρχουν καὶ ἄλλα παραδείγματα ἐπίσης ἐξεχόντων ἀνδρῶν, οἱ ὁποῖοι εἶχαν ἀποστροφὴ πρὸς τὸν πολὺν ὕπνο. Θὰ ἀναφέρουμε ἀμέσως μερικοὺς ἀπ' αὐτούς.

Ὁ Μ. Ναπολέων κατὰ τὴ διάρκεια τῶν μεγάλων καὶ νικηφόρων ἐκστρατειῶν του, σπανίως κοιμόταν παραπάνω ἀπὸ τέσσερες ὧρες τὸ εἰκοσιτετράωρο. Ἡ πέμπτη προϊνὴ — ἂν καὶ κοιμόταν συνήθως μετὰ τὰ μεσάνυχτα — τὸν ἔβρισκε πάντοτε ξύπνιο καὶ βυθισμένο στὴ μελέτη διαφόρων πολεμικῶν χαρτῶν καὶ σχεδιαγραμμάτων. Εἶχε ὅμως τὴ συνήθεια ἢ μᾶλλον τὴν εὐκολία νὰ κοιμᾶται στὴ στιγμή. Ἔκλεινε δηλαδὴ τὰ μάτια του ἅμα ἤθελε καὶ κοιμόταν βαθειὰ γιὰ κάμποσες ὧρες.

Τὴν ἴδια εὐκολία στὸν ὕπνο εἶχε καὶ ὁ στρατηγὸς Οὐέλλιγκτων, ὁ μεγάλος ἀντίπαλός του. Ἀκόμα καὶ σὲ προχωρημένη ἡλικία, ὅταν ἐλάβαινε μέρος σ' ἐκστρατεῖες καὶ σὲ μάχες, ποτὲ δὲν κοιμόταν παραπάνω ἀπὸ τέσσερες-πέντε ὧρες συνεχῶς. Μποροῦσε ὅμως νὰ κοιμηθῆ ἀμέσως ὅταν ἤθελε κι' ἔτσι τὸν... ἔπαιρνε συχνὰ γιὰ λίγα λεπτὰ κι' ἔφιππος ἀκόμα. Μὲ τὰ ὑπνάκια αὐτὰ γινόταν, καθὼς ἔλεγε, «νέος ἄνθρωπος».

Ὁ σοφὸς Κόμπδεν σπανίως ἔμενε στὸ κρεββάτι πέρ' ἀπὸ τὶς τέσσερες τὸ πρωῒ κατὰ τὸ καλοκαῖρι καὶ τὶς πέντε κατὰ τὸν χειμῶνα. *«Ἂν ὅμως,* γράφει, *δὲν εἶχα τὸ πλεονέκτημα νὰ κοιμοῦμαι μέσα σὲ πέντε λεπτά, ἔπειτα ἀπὸ τὶς κουραστικὲς πνευματικὲς ἀσχολίες μου, ἀσφαλῶς δὲν θὰ ὑπῆρχα σήμερα στὴ ζωή».*

Ὁ περίφημος Πρόεδρος τῆς Γαλλικῆς Δημοκρατίας Θιέρσος εἶχε συνηθίσει νὰ σηκώνεται ἀπὸ τὸ κρεββάτι καὶ ν' ἀρχίζη τὴν ἐργασία του ἀπὸ τὶς τέσσερες τὸ πρωῒ.

Ὁ συνάδελφός του ἐξ ἄλλου Φέλιξ Φὼρ εἶχε τὴ συνήθεια νὰ μὴν ἀποσύρεται γιὰ ὕπνο πρὶν ἀπὸ τὶς δυὸ μετὰ τὰ μεσάνυχτα. Ὡστόσο, στὶς πέντε ξυπνοῦσε ὁπωσδήποτε, χειμῶνα καὶ καλοκαῖρι, κι' ἔπαιρνε ἕνα ψυχρὸ λουτρό.

Ἀλλὰ καὶ οἱ περισσότεροι μονάρχαι τῶν τελευταίων ἐτῶν διεκρίνοντο γιὰ τὴν ὀλιγοϋπνία τους. Ὁ τελευταῖος αὐτοκράτωρ τῆς Αὐστρίας ξυπνοῦσε ἀπὸ τὶς πέντε τὸ πρωῒ καὶ ὁ Κάϊζερ βρισκόταν πάντοτε ἀπὸ τὴν ἴδια ὥρα στὸ γραφεῖο του.

Ἀπὸ τοὺς Ἄγγλους πολιτικούς, οἱ πιὸ πολλοὶ δὲν ἀγαποῦσαν τὸν πολὺν ὕπνο. Ἀναφέρουμε ὡς παράδειγμα τὸν λόρδο Χάλδεϊν, ὁ ὁποῖος εἶχε περιορίσει τὸν ὕπνο του σὲ ἕνα τετράωρο, καὶ τὸν πρωθυπουργὸ Ἄσκουϊθ, ὁ ὁποῖος ἀποσυρόταν γιὰ ὕπνο στὶς 2 μετὰ τὰ μεσάνυχτα καὶ στὶς 5 τὸ πρωῒ ξυπνοῦσε πάντα γιὰ νὰ πιῆ τὸ πρωϊνό του ρόφημα.